

Memo

memonummer 1
datum 30 oktober 2017
aan Reinier van Trigt
van Sjoerd van Eijk
kopie Luc Koks
project Van Oldenbarneveldtlaan 10 Rijen
projectnr. 407118
betreft Oplegnotitie naar aanleiding van nieuwe Wet Natuurbescherming

Aanleiding

In opdracht van Woningstichting Leystromen is een Natuurtoets opgesteld voor de ontwikkeling van het terrein aan de Van Oldenbarneveldtlaan 10 in Rijen (Antea group, 2016a). Daarnaast is een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van vleermuizen in het plangebied (Antea group, 2016b). De opgestelde rapporten zijn gebaseerd op de toentertijd geldende natuurwetgeving, namelijk de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 (en de NNN). Per 1 januari 2017 is echter de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet heeft de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet vervangen. Mogelijk heeft de wetswijziging invloed op de conclusies van de eerder opgestelde rapporten. In voorliggende oplegnotitie is dit onderzocht en is het voornemen getoetst aan de Wet natuurbescherming¹.

Wijzigingen in de natuurbescherming

De Wet natuurbescherming brengt enkele wijzigingen met zich mee wat betreft natuurbescherming. In de nieuwe Wet natuurbescherming treedt de provincie op als bevoegd gezag (met uitzondering van landelijke projecten). Inhoudelijk zijn als gevolg van de wetswijziging voornamelijk (maar niet uitsluitend) veranderingen opgetreden in de soortenbescherming (voorheen geborgd door de Flora- en faunawet). Zo zijn na de inwerkingtreding veel zeevissen, zoetwatervissen, dagvlinders en plantensoorten niet meer beschermd. Echter hebben een aantal vlinder-, libel- en plantensoorten bij de inwerkingtreding van de Wnb een beschermde status gekregen. Daarnaast geldt voor een aantal soorten die voorheen op Tabel 1 van de Flora- en faunawet stonden (hiervoor gold standaard een vrijstelling), geen vrijstelling meer in bepaalde provincies.

Doel en methodiek

Het doel van voorliggende oplegnotitie is om te bepalen wat de gevolgen zijn van de wetswijziging voor de conclusies uit de uitgevoerde onderzoeken. Middels gegevens uit het NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna; 2012-2017) in combinatie met de kennis van aanwezige biotopen is bepaald of binnen de invloedssfeer van het project 'nieuwe' beschermde soorten voor kunnen komen. Daarnaast zijn nieuwe waarnemingen van soorten in het plangebied meegenomen. Vervolgens is gekeken of sprake is van effecten op deze soorten. Daarna wordt bepaald wat de gevolgen van de wetswijziging zijn op soorten die reeds zijn behandeld in de Natuurtoets. Tot slot wordt ingegaan op de conclusies die getrokken zijn rond de gebiedenbescherming.

Soortbescherming

In de Wnb is de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

¹ In voorliggende notitie wordt niet ingegaan op de bescherming van houtopstanden.

Met name in categorie 3 ('andere soorten') zijn een groot aantal soorten vermeld die voorheen nog geen beschermde status kenden. In onderstaande paragrafen wordt op basis van de bureaustudie middels NDFF en de biotopen in het plangebied ingeschat of hier nieuw beschermde soorten voor kunnen komen.

Voorkomen nieuw beschermde soorten en mogelijke effecten

Nieuw beschermde insectensoorten

De nieuw beschermde insectensoorten (waaronder vlinder- en libellensoorten) hebben allen zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen. Dergelijke unieke biotopen komen niet voor binnen het plangebied. Uit de NDFF data komen geen waarnemingen van beschermde soorten uit deze soortgroep naar voren in het plangebied of de directe omgeving. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Daarmee kunnen ook effecten worden uitgesloten.

Nieuw beschermde vissoorten

De nieuw beschermde vissoorten hebben allen zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen (zoals snelstromend water of brede rivieren). Dergelijke unieke biotopen komen niet voor binnen het plangebied. Ze zijn tijdens het veldbezoek ook niet aangetroffen. Uit NDFF komen geen waarnemingen van beschermde soorten uit deze soortgroep naar voren in het plangebied of de directe omgeving. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Daarmee kunnen ook effecten worden uitgesloten.

Nieuw beschermde plantensoorten

De nieuw beschermde plantensoorten hebben allen zeer specifieke standplaatsfactoren. Dergelijke standplaatsfactoren komen niet voor binnen het voedselrijke en intensief beheerde plangebied. Uit NDFF komen geen waarnemingen van beschermde soorten uit deze soortgroep naar voren in het plangebied of de directe omgeving. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Daarmee kunnen effecten van deze soorten ook worden uitgesloten.

Nieuw waargenomen soort, de eekhoorn

Uit recente informatie blijkt dat in 2017 in het plangebied vier nesten van eekhoorns aanwezig zijn (bron: bezwaarschrift in het kader van de omgevingsvergunningprocedure). In 2016 was deze soort niet aanwezig. Deze soort is in de Wet natuurbescherming beschermd middels artikel 3.10, lijst A. Door de ontwikkeling van het plangebied verdwijnen de nesten en verdwijnt leefgebied. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken moeten maatregelen genomen worden om de effecten van de ingreep te mitigeren. Mogelijk moet dit in combinatie met het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming.

Wijzigingen bescherming reeds vastgestelde soorten

Uit de Natuurtoets (Antea Group, 2016a) en het vervolgonderzoek naar vleermuizen blijkt dat in het plangebied vleermuizen voor komen. Daarnaast zijn (algemene) broedvogels te verwachten. De consequenties van de wetswijziging voor deze soorten worden onderstaand beschreven.

Vleermuizen

Uit het onderzoek naar vleermuizen blijkt dat het plangebied op dit moment vleermuizen voorkomen. De conclusie uit het rapport blijft ook in de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. Er zijn geen verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes of essentiële foerageergebieden in het plangebied aanwezig. Een effect op vleermuizen door de planontwikkeling is uit te sluiten. Het verdient aanbeveling om het plangebied tijdens de bouw beperkt te verlichten of vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen.

Algemene broedvogels

In de Wet natuurbescherming blijven in gebruik zijnde nesten van vogels beschermd. De conclusie met betrekking tot algemene broedvogels uit de Natuurtoets blijft gelijk. Verstoring van broedende broedvogels moet worden voorkomen.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is, net als in de Flora- en faunawet, een zorgplicht opgenomen (artikel 1.12). De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Hier treden geen veranderingen op ten opzichte van eerdere wetgeving.

Gebiedenbescherming

De veranderingen wat betreft gebiedsbescherming zijn in de Wet Natuurbescherming marginaal, betreffen vooral Natura 2000-gebieden, en hebben voor dit concrete project geen consequenties. De conclusie uit de Natuurtoets dat er vanuit de gebiedenbescherming geen belemmeringen zijn voor de uitvoering van het project blijft daarmee overeind.

Conclusie

De inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 leidt tot verandering van de conclusies gesteld in de Natuurtoets (Antea Group, 2016a) en het vleermuisonderzoek (Antea Group, 2016b).

- De beschermde status van vleermuizen is in de Wet natuurbescherming niet veranderd. De conclusie uit de rapportage blijft gelijk. Het voornemen heeft geen effect op vleermuizen. Het verdient wel de aanbeveling om het plangebied tijdens de bouw beperkt te verlichten of vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen.
- Ook in de Wet natuurbescherming blijven in gebruik zijnde nesten van vogels beschermd. De conclusie met betrekking tot algemene broedvogels uit de Natuurtoets blijft gelijk (Antea group, 2016a). Verstoring van broedende broedvogels moet worden voorkomen.
- In tegenstelling tot de waarnemingen uit 2016, zijn in 2017 vier nesten van eekhoorns aanwezig in het plangebied. In de nieuwe Wet natuurbescherming zijn eekhoorns beschermd. Ze zijn beschermd volgens artikel 3.10. Voor het mogen verwijderen is een ontheffing nodig en / of moet gewerkt worden onder voorwaarden via een gedragscode.
- In de Wet natuurbescherming is, net als in de Flora- en faunawet, een zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden.

Bronnen

Antea group, 2016a. Natuurtoets. Bestemmingsplanwijziging Van Oldenbarneveldtlaan te Rijen

Antea group, 2016b. Vervolgonderzoek vleermuizen. Bestemmingsplanwijziging Van Oldenbarneveldtlaan te Rijen

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
30-10-2017	Definitief	L. Koks	R.H. Van Digt